

Setkání s irským bestselleristou Johnem Boynem

Do posledního místa beznadějně zaplněný Velký sál očekával v pátek dopoledne irského spisovatele JOHN BOYNEA.

S autorem bestselleru *Chlapec v pruhovaném pyžamu* přišli pohovořit především mladí návštěvníci veletrhu a studenti. A právě tomuto sugestivnímu románu o tragickém přátelství dvou chlapců na opačných stranách plotu koncentračního tábora byla věnována část besedy vedené Radkem Malým. John Boyne se svěřil, že prvotní verze knihy vznikla v podstatě během tří dnů, samozřejmě s dalšími takřka ročními úpravami. Naopak další do češtiny přeložená kniha *Chlapec na vrcholu kopce*, která se rovněž odehrává za 2. světové války, se rodila mnohem déle a Boyne nosil prvotní nápad dlouhou dobu v hlavě. Hrdinou je v tomto případě chlapec,

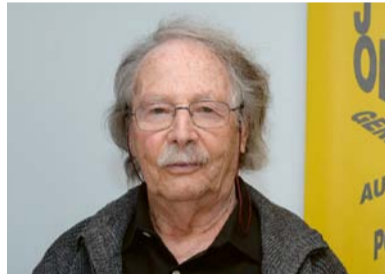

sírotek, který se dostane ke své tetě, hospodyně na Hitlerově Berghoffu a postupně se stane obětí ideologie a vymývání mozku. John Boyne nechal nahlédnout i do své každodenní spisovatelské práce a přiznal, že poctivě usedá ke

psaní každé dopoledne, neboť „román se musí vysejít.“ S velkým zájmem se setkala rovněž následná autogramiáda, kde se *Chlapec v pruhovaném pyžamu* objevoval jak v českém překladu, tak i anglickém originálu. IK

Přiblížit dětem hrůzy války

Na setkání především s mladými čtenáři zavítal v pátek na veletrh polsko-izraelský spisovatel a nositel Ceny Hanse Christiana Andersena URI ORLEV.

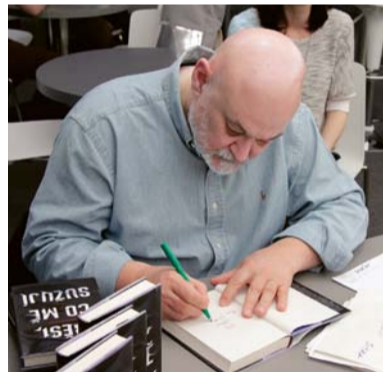

Beseda, kterou s ním vedl Martin Vo-pěnka, směřovala především k osobním vzpomínkám autora na dětská léta ve válečné Varšavě a osudy židovského dítěte v časech holokaustu. Přítomné publikum mělo jedinečnou možnost vyslechnout osobní svědectví o autorových zážitcích z jeho dětství. Naskytl se

plastický a niterný pohled, který dokresloval, že dítě se snaží žít bezstarostným a šťastným životem i v okamžicích, kdy v jeho bezprostředním okolí zuří bezohledná genocida a jeho život je určen zániku stejně jako život jeho blízkých a příslušníků jeho národa. Martin Vo-pěnka průběžně citoval z Orlevovy autobiografie, kterou spisovatel prokresloval bezprostředními zážitky a příhodami. Nakonec právě ony se často promítají i do jeho knih zejména proslulého *Ostrova v Ptačí ulici* nebo úspěšného románu *Běž, chlapče, běž*, inspirovaného příběhy jiného varšavského chlapce. Zbývá jen věřit, že toto setkání s tragickou a současně po životě prahnoucí realitou, zanechá v dětských návštěvnících hluboký a trvalý dojem. IK

Belgická psychoanalýza rodiny

Filozor, antropolog, psychoanalytik a spisovatel PATRICK DECLERCK představil v pátek odpoledne svůj román *Běsi, co mě sužují*.

Na úvod setkání s návštěvníky veletrhu byl přečten úryvek z knihy a následovala zajímavá analýza nejen tohoto díla, ale i samotného života Patricka Declercka. Děj románu totiž odhaluje až na dřevě autorovy rodinné vztahy a základní zápletkou je psychoanalýza. Otevřeně se tu hovoří o babičce, která byla hysterka, o psychopatických rysech strýce i o otci, který neustále před něčím utíkal. „Já se tam obnažuju,“ smál se autor. „Nevím, jak to celé charakterizovat, řekl bych, že je to pochybný žánr, dokonce možná špatný žánr,“ řekl. Jeho slova je ale třeba brát s nadsázkou, protože kniha získala prestižní ocenění Prix Victor-Rossel a rozhodně se tedy o žádný pokleslý žánr nejedná. „Proč jsem si vzal na mušku svou rodinu? Protože je celá poznamenána četnými psychopatologiemi. Babička, které vděčím za svou fantazii, díky níž mohu psát knihy, omdlevala na objednaní, strýc byl žoldněm v Kongu, což také o leccems vypovídá, a náš rodinný lékař byl psychiatr, který se jako Mojžiš snažil do všeho toho zmatku vnést jakýsi řád. Když tohle všechno máte kolem sebe, vyrůstáte v tom, tak vás to nutně musí ovlivnit a ano, určitě to mělo vliv na to, že jsem se později věnoval psychoanalýze,“ vysvětlil a dodal, že vyobrazením některých nepřilíš kladných vlastností a povah svých blízkých se jim rozhodně nechtěl pomstít. „Vůbec si tím nevyžívám, myslím, že jsem měl na rodinu štěstí. Když vezmu svou rodinu a podívám se, co je v okolním světě považováno za normální, tak vlastně vůbec nejsme nijak výjimeční a blázniví. Jsem rád, že jsem takový, jaký jsem, a že moje rodina je taková, jaká je.“ JM

Kormidelník na rozbouřeném literárním moři

Prestížní Cena Jiřího Theinera, která je každoročně předávána v rámci veletrhu, byla v pátek odpoledne udělena literárnímu agentovi EDGARU DE BRUINOVI za jeho práci při propagaci české literatury v zahraničí.

Za přítomnosti Pavla Theinera, syna Jiřího Theinera a donátora finanční prémie, byla cena předána manželce Edgara de Bruin Magdalene, protože laureát sám se slavnostního aktu nemohl z důvodu nemoci zúčastnit. „Edgar působí jako klídaš, ale umí se i naštvat,“ odpovídala s úsměvem Magdalena na prosbu, aby řekla, jaký Edgar je, když právě nepracuje. Připomněla pak, jak se její muž k překládání a propagaci české literatury dostal, jak studoval bohemistiku a jak společně založili agenturu Pluh, která dnes s úspěchem zastupuje více jak desítku českých autorů na zahraničních trzích. David Vaughan, který slavnostní předání ceny uváděl, dodal, že porota se prý letos na laureátovi bez problémů shodla. Jedním z autorů, které Edgar de Bruin zastupuje, je Jáchym Topol, který byl slavnostnímu aktu také přítomen. „Edgar je nejen skvělý překladatel, editor a kamarád, ale také čtenář. Když přes něj můj text přejde, vím, že je dobrý. Bývá mým prvním čtenářem a jsem rád, že se nebojí říct, když něco za moc nestojí, je upřímný a já jeho úsudku věřím. Je až neuvěřitelné, co všechno zvládne a kolik autorů dokázal dostat k zahraničním čtenářům. Když vezmete, že to nedělá tým lidí v nabýlkaném mrakodrapu, ale jeden člověk u počítače v malém cihlovém baráčku

v Amsterdamu, je to neuvěřitelné,“ dodal Jáchym Topol, který na závěr slavnostního setkání přednesl laudatio, v němž Edgara de Bruin přirovnal k hrdinům své i jeho oblíbené knihy *Plavčíci kapitána Bontekoa*. „Edgar de Bruin vzal na svou galeonu celou bandu suchozemců, českých literátů a nechává jim do tváří fičet slavný vítr,“ zaznělo v odlehčeném laděném laudatiu, ve kterém v závěru vyzval české autory, aby psali lépe. „Tenhle muž otevírá cestu knihám. Ví, kudy vedou cesty do světa, i jak se po nich vydat. A už potřebuje jen jedno – dobré knihy. České autorky a čeští autoři, pišme lépe, nenechme Edgara kazit si oči naším špatným psaním. Edgare, jsi nejen dobrým duchem české literatury, ale i jejím černým svědomím. Myslím, že i proto ti patří tahle cena.“ JM

ZAŽIJETE DNES NA VELETRHU

Sobotu odstartujeme s čarodějí a kouzly. Literární sál ovládne v deset hodin orkský šaman Gul'dan a noční elf Illidan z druhého svazku knižního hitu *World of Warcraft: Kronika* a v Pravém křídle se bude slavit dvacáté výročí prvního vydání *Harryho Pottera*. Máslův ležák tu poteče proudem! O hodinu později se ve Velkém sále bude diskutovat o pravdě a jejích podobách s polským reportérem a známým čechofilem Mariuszem Szycygiem. V Pen klubovně bude ve stejnou dobu číst z chystané knihy povídek Tomáš Zmeškal. Poledne můžete strávit ve společnosti Williama Shakespeara a spisovatelky a ilustrátorky Renáty Fučíkové, která netradičně zpracovala dvanáct her slavného dramatika. Ve stejnou dobu jste srdečně zváni také na besedu redaktora Týdeníku Echo Jiřího Peňáse s předními českými spisovateli. Půl hodiny po poledni dojde v Lapidáriu k zajímavému básnickému dialogu čínského exilového spisovatele Liao I-wu a plzeňského básníka Iva Hucla v pořadu nazvaném *Broken Words*. Pokud uvažujete o studiu španělštiny, pak byste si neměli nechat ujít ve Střední hale pořad *!Hola, amigos!* organizovaný Institutu-

tem Cervantes. O půl hodiny později si přijdou na své fanoušci humoru Haliny Pawlowské, která představí svou novou knihu *Tři metry vášně*. Mladá spisovatelka Marcela Remenňová pokřtí e-knihu své úspěšné série *Osm světů* ve čtrnáct hodin v Pravém křídle. Od patnácti hodin si budou v Literárním sále povídat se čtenáři autoři kriminálních povídek Kateřina Tučková, Petra Soukupová, Michaela Klevisová a další. Ve stejnou dobu se můžete v Literární kavárně setkat s Ivanem Havlem a o půl hodiny později byste si v Pravém křídle neměli nechat ujít besedu na téma serverských detektivek. V šestnácti hodin dojde v Literárním sále k představení zajímavého románu maďarského spisovatele Gergelye Péterfyho *Vycpaný barbar* a v Malém sále vstoupí Oldřich Kaiser s *Dášou Vokoutou*, aby zahájili haškovské léto v Českém rozhlase, jehož součástí bude i kompletní nahrávka *Haškova Švejk* v podání právě Oldřicha Kaisera. Vrcholem sobotního programu pak bude setkání s českým laureátem Ceny EU za literaturu. Věříme, že si z dnešního bohatého programu vyberete. JM

Ve stanu malých nakladatelů

Nejen dobré knihkupectví, ale také místo inspirace a setkání nabízí společná expozice nakladatelství: AKROPOLIS, BAOBAB, DAUPHIN, DHARMAGAIA, GPLUSG, LABYRINT, MAŤA, MEANDER, NOVELA BOHEMICA, P3K, TORST, TRIÁDA, VERZONÉ. Ve spolupráci s Institutem Tereziánské iniciativy a Společností pro jazyky.

Z PROGRAMU VYBÍRÁME:
SOBOTA

- 10:30 *Jezevec Chrujda ve vesmíru*. Dětem čte a rozpráví Petr Stančík
- 11:30 *Nejšťastnější generace*. Nová próza Jana Cempirka
- 13:00 *Eskejp*. Slampoetry atd. v podání Jiřího Charváta (Rimmer)
- 14:00 *Riad Sattouf*. Nad komiksy s Pavlem Kořínkem
- 15:00 *Dobře mrtvý dědeček*. Vzpomíná a komentuje Karel Hvížďala

- 16:00 *Řecká tragédie*. Debata s Ilonou Švihlíkovou a Konstantisem Tsviosem
- 18:30 *Bouře české poezie*. Zhudebnění klasikové v podání Sboru březňanských kastrátů

NEDĚLE

- od 10:00 *Program pro děti* v režii autorů z Baobabu, Labyrintu, Rakety a Verzone (Změna programu vyhrazena.)

Mark Pastor a José Luis Peixoto o překládání a adaptacích

V pátek odpoledne se na společné besedě sešli portugalský básník, spisovatel a dramatik JOSÉ LUIS PEIXOTO a proslulý katalánský autor krimi s prvky science fiction MARC PASTOR. Besedu, týkající se především problematiky překládání a adaptací děl do filmové, televizní nebo dramatické podoby, vedla ve španělštině překladatelka Anežka Charvátová. Ke španělštině Marc Pastor uvedl, že od dětství mluví katalánsky a nehorší překlad jeho knihy *Zlá žena* byl právě do španělštiny. José Luis Peixoto s úsměvem poznamenal, že španělsky mluví díky tomu, že bydlel těsně u španělských hranic a jako dítě se díval na dětské seriály ve španělštině, protože v Portugalsku tak dobré nebyly. Zároveň

se oba shodli na důležitosti překladatele a jeho přístupu a také na tom, jak je důležité zvolit adekvátní překlad názvu románu, pro tu kterou jazykovou oblast. Oba hovořili o tom, jakým způsobem revidují či nikoliv adaptace svých děl. Marc Pastor se podělil o zkušenost s filmovou adaptací svého románu *Povodňový rok*. „Scenárista udělal čtyři verze scénáře, v tom čtvrtém bylo už osmdesát procent toho původního prýč, pak vznikly další verze scénáře a už to vůbec nevypadá, že je to na základě mého románu.“ José Luis Peixoto přidal svou zásadu: „Naučil jsem se nehodnotit romány svých známých. Tím o ně přijde. Myslí si, co chci, a rozhodně se nevyjadřují k adaptacím svých děl.“ IK

Od dětství k Bílé Masajce

Román CORINNE HOFMANNOVÉ *Bílá Masajka* je světovým bestsellerem, který si oblíbili i čeští čtenáři. Nejen o něm byla v pátek řeč na besedě s touto švýcarskou autorkou.

Sympatická blondýnka představila publiku v zaplněném Velkém sále svou novou knihu *Dívka se žirafím krkem*, která popisuje její dětství. „Děj začíná, když mi byly tři čtyři roky a pokračuje až do doby Bílé Masajky. Někteří moji čtenáři, kteří nechápali, jak jsem mohla všeho nechat a odstěhovat se do buše, právě tady zjistí, proč jsem to udělala a jak jsem tam mohla žít a přežít.“ vysvětlovala Corinne v návaznosti na děj svého slavného románu. V nové knize hraje důležitou roli autorčin otec, který se narodil na území bývalého Československa. „Pokud má člověk sedm životů, pak jsem určitě jeden z nich žila v Afri-

ce, protože i moje tamní tchyně říkala, že jsem jedna z nich jen trochu světlejší, další život mám německý, švýcarský a díky otci i český. Ještě mi několik životů zbývá, ale myslím, že už se nikam stěhovat nebudu.“ dodala s tím, že nyní žije ve švýcarském Luganu a chce si odpočinout od věčného cestování. „Po vydání *Bílé Masajky* jsem byla pořád na

cestách a to je už dvacet let. Ta kniha mi změnila život. Když jsem se odhodlala svůj africký příběh napsat a vydat, nikdy by mě nenapadlo, jak moc mě to ovlivní. Jsem ráda, že kniha vyšla v tolika jazykových mutacích, ráda mluvím se čtenáři z celého světa, baví mě autorská čtení i besedy, ale zároveň mám pocit, že všechno, co jsem chtěla říct, jsem řekla. Je na čase odpočívat,“ uvedla s tím, že kniha *Dívka se žirafím krkem* je pravděpodobně její poslední. „Při vydání každé z mých pěti knih jsem říkala, že je poslední, takže mě možná nebudete brát vážně, ale asi by musela přijít nějaká velká láska, aby zase bylo o čem psát. V Africe jsem se naučila žít přítomností, takže nic neplánuju a žiju tady a teď, třeba právě v tuhle chvíli Prahou a tímto krásným veletrhem. Jsem ráda, že tu mohu být.“ JM

Kreativní města literatury UNESCO, pouhý slogan nebo účinný nástroj podpory literatury?

„Genius loci v literatuře je důležité téma letošního veletrhu. A mojí osobní snahou bylo, aby se v rámci tohoto tématu sešli v Praze zástupci měst, která se mohou honosit titulem Kreativní město literatury UNESCO,“ těmito slovy uvedl RADOVAN AUER, ředitel knižního veletrhu, setkání zástupců měst, kteří si do Prahy přijeli vyměnit své zkušenosti s naplňováním prestižního titulu. Ten vznikl před 13 roky z iniciativy skotského města Edinburgh.

Základními motivacemi k vyhlášení titulu bylo jednak zkvalitnění literárního života ve městě a dále pokus o vytvoření obchodního modelu, který by dokázal

přinést peníze na pořádání literárních akcí a zároveň měl i faktické ekonomické dopady například ve formě zvýšeného cestovního ruchu.

Přítomní zástupci měst (například z Nottigham, Barcelony či Krakova) se shodli, že tyto výchozí představy se skutečně v jednotlivých městech naplňují. Ale zazněly i další zkušenosti. Titul do dnešní doby už dosáhl takové prestiže, že se daří získávat prostředky ze státních a veřejných zdrojů, které by jinak šly mimo literaturu. Připojení UNESCO pak znamenalo propůjčení značky, která je atraktivní i pro soukromý sektor.

Pro samotnou kulturu měst má získání titulu Kreativní města literatury UNESCO význam zejména pro obohacení literárního života města – od pořádání jednotlivých kulturních akcí přes systémové kroky, jako posílení role knihoven, až po práci s různými městskými subkulturami. V tomto ohledu je nejdůležitější, že řada akcí se zaměřuje na podporu četby u nejmladší generace. A to je velmi důležitá investice do literární budoucnosti. Kdyby pro nic jiného, pro toto má smysl titul Kreativní město literatury UNESCO udělovat a naplňovat. RaŠ

Audiokniha roku 2016

- **Nejlepší interpret:** Lukáš Hlavica, Spalovač mrtvol (AudioStory)
- **Nejlepší interpretka:** Dana Černá, Dánská dívka (Tympanum)
- **Nejlepší audiokniha pro děti a mládež:** Doktor Proktor a konec světa. Možná... (OneHotBook)
- **Nejlepší audiokniha – jednohlasá četba:** Spalovač mrtvol (AudioStory)
- **Nejlepší audiokniha – vícehlasá četba:** Frankenstein (Needles Audiobooks)
- **Nejlepší audiokniha – dramatizace:** 5x Tom Ripley (Radioservis)
- **Nejlepší audiokniha – mluvené slovo mimo kategorie:** Případ Lida Baarová (Supraphon)
- **Audiokniha roku – absolutní vítěz:** Spalovač mrtvol (AudioStory)
- **Nejlepší obal:** Kdo je na světě nejmocnější (Radioservis)
- **Cena posluchačů:** Bylo nás pět (OneHotBook)
- **Zvláštní cena AVA za mimořádný přínos v oblasti mluveného slova:** Hana Maciuchová

Ach, ty Češky!

Socioložka a publicistka JIŘINA ŠIKLOVÁ v pátek odpoledne diskutovala s polským spisovatelem MARIUSZEM SUROZOVEM o jeho knize *Ach, ty Češky!*. Na příbězích čtyř známých a čtyř neznámých českých žen se v ní snaží popsat a zachytit rozdíly a podobnosti českého a polského naturelu. RaŠ

Anticena Skřípec 2016 slavnostně udělena

Stejně jako v předešlých letech populární anticenu pořádala Obec překladatelů. I letos se sešlo několik velmi žhavých nominací, které posoudila a vyhodnotila porota sestavená z fundovaných překladatelů.

Jakýmsi semifinálistou se stal překlad knihy *Papež František: Jméno Boží je Milosrdenství* z nakladatelství Omega. Pikantní je, že na nespornou nekalitu překladu poukázal přímo kardinál Mirosław Vlk, než nedávno zemřel. I proto stojí za to zacitovat alespoň několik „perel“, které český překlad obsahuje. Starozákonní smlouva je zde přeložena

jako stará aliance, papež František se podle knihy setkává s milostným aktem, čímž je v originále ovšem myšlen akt milosrdenství, a svatý otec dle českého překladu porušil i celibát. To díky překladatelské záměně praneteře za vnučku. Tu při dodržování celibátu opravdu mít nemůžete.

Pomyslným vítězem se nakonec stala jiná publikace nakladatelství Omega – překlad románu *Až vyprší čas* začínající finské autorky Eliny Hirvonen. Překladu se v tomto případě „dopustila“ Jana Mašková. Dva expertní posudky odhalily na 180 stranách knihy stovky

překladatelských, věcných, stylistických i pravopisných chyb. Z dlouhé řady překladatelských zhůvěřilostí uvedme opět jen několik. Arašídové máslo bylo přeloženo jako ořechová pasta, porouchané topení jako rozbitá baterie a češtinářskou neobratnost překladatelka prokázala, když napsala: Děti se narovnaly do klikací se řady. Smutné a zároveň burčující je ovšem skutečnost, že Jana Mašková dostala od nakladatelství Omega další zakázku na román Velká iluze od Mika Waltariho. Je tedy otázka, zda se má česká čtenářská veřejnost na co těšit. RaŠ

Brasília – město – sen

Věděli jste, že hlavní město Brazílie vyrostlo doslova na zelené louce a že za jeho zrodem stál muž s českými kořeny? Nejen tyto zajímavosti najdete ve výpravě publikaci Brasília – město – sen.

Důvodů, proč se YVONNE FRIČOVÁ společně se svým manželem PAVLEM rozhodli vydat tuto knihu, bylo hned několik. Jedním z nich byl dědeček Pavla Friče, slavný botanik a cestovatel Alberto Vojtěch Frič, který na začátku minulého století pobýval v Jižní Americe a zamiloval si to tu. Dalším důvodem pak byl fakt, že o Brasílii u nás příliš publikací nevyšlo. A do třetice určitou roli

sehrálo i to, že zakladatelem města byl Juscelino Kubitschek, muž, v jehož žilách kolovala po otci česká krev. „Brasília je podivuhodné město. Bylo totiž zbudováno z ničeho. Poté, co Brazílci

získali v 19. století nezávislost, chtěli mít nové hlavní město, které by bylo uprostřed země a nebylo zatíženo minulostí. Svůj sen si splnili v padesátých letech 20. století, kdy město za velmi krátkou dobu vystavěli,“ vysvětlovala Yvonne návštěvníkům veletrhu při včerejším setkání v Literárním sále. „Brasília je metropole s velmi zajímavou architekturou. Jsou tu stavby, které vyvolávají diskuse a jsou dokonce opředeny mnoha mýty, mají skrytou i zjevnou symboliku,“ dodala autorka. Publikace však nepředstavuje Brasílii jen po architektonické stránce, ale především jako místo plné života, které stojí za to navštívit. JM

Finále Souboje čtenářů 2017

Finále již osmého ročníku soutěže třídních kolektivů ve znalosti obsahu knih *Souboj čtenářů* proběhlo přímo na veletrhu. Z přihlášených 90 tříd se do něj vyřazovacím online kole probojovalo pět nejlepších. Záludné otázky prověřovaly, jak soutěžící třídy porozuměly textu a jak dobře mají načtené určené knihy. Na nejvyšší počet bodů dosáhl a vítězem se stal kolektiv šestáků ZŠ Cihelní z Karviné.

Těžký návrat z Afganistánu

Páteční program v Lapidáriu zahájil další ze zahraničních hostů veletrhu KARINE TUILOVÁ, která představila svůj nejnovější román *Bezstarostnost*.

Proč vlastně zvolila francouzská spisovatelka tento název? „Víte, tento román jsem začala psát v roce 2015,“ říká autorka, „a po krvavých událostech v Paříži většina společnosti právě bezstarostnost ztratila.“ O bezstarostnost a radost z života přišel i hlavní protagonistka tohoto díla. Je jím francouzský poručík, jenž se vrací do Francie z vyčerpávající mise v Afganistánu. Pronásledován vzpomínkami na své padlé muže a nepochopen vlastní rodinou nachází útěchu už jen v nejtvrďší rapové hudbě. A přesto, že podstupuje ozdravné pobyty a naváže i milostný vztah, je už navždy poznamenán svou minulostí. „Toto je téma, o kterém se například v Americe často mluví, ve Francii ale jen velmi málo,“ prozrazuje Tuilová, „proč se právě návratem válečného veterána zabývá. Nebylo to přitom pro spisovatelku nijak jednoduché. Francouzská veřejnost vnímá vojáky jako hrdiny, ale o jejich další osudy se příliš nezajímá. OnŠ

Tuilová proto mnoho času strávila studiem popisů post-traumatické stresové poruchy a setkáváním s vojáky, kteří podstoupili zahraniční bojové nasazení.

Děj knihy se ovšem netočí jen okolo válečných veteránů. Objevuje se v něm několik postav politiků a vysokých manažerů nadnárodních korporací. „Chtěla jsem také poodhalit interakce, které probíhají mezi mocnými a armádou,“ říká spisovatelka. Zda se to autorce podařilo, mohou nově posoudit i čeští čtenáři. Román *Bezstarostnost* vyšel letos v nakladatelství Garamond. OnŠ

Hledání středu Evropy

Nejen o svých básních přišli v pátek odpoledne debatovat HRYHORIJ SEMENČUK a MARIE ILJAŠENKO.

Kam lze zařadit tvorbu ze země mezi Německem a Ruskem? Patříme spíše k západu nebo k východu? A existuje vůbec něco jako střední Evropa? „Myslím si, že ano, ale je těžké ji přesně definovat,“ odpovídá Semenčuk, ukrajinský básník a organizátor Lvovského literárního festivalu. Co ale spojuje Českou republiku s Ukrajinou? Dle hostů částečně i společná historie v rakousko-uherské monarchii. „Určitě je důležitý i náš podobný jazyk,“ říká Semenčuk, „s autory z ostatních zemí často mluvím bez tlumočnicků, takovým slovanským esperantem.“ Lehce odlišně vnímá náš region Marie Iljašenko. „Pro mě je střední Evropa spí-

še hranicí mezi slunečným, teplým jihem a depresivním severem,“ říká tato autorka s českými, polskými i ukrajinskými předky.

Oba autoři také zarecitovali několik básní ze svých vydaných sbírek. Semenčuk ze sborníku *Vnitřní hádání* a Iljašenko ze svého debutu *Osip miří na jih*. Pořad v Lapidáriu moderovala Lenka Kuhar Daňhelová. Své názory měl původně do Prahy přijet prezentovat i polský básník Ryszard Krynicki. Ten ale ze zdravotních důvodů nakonec na letošní veletrh Svět knihy Praha nezavítal. OnŠ

Jak vyrůstám s knihou

Vyhlášení výsledků literární soutěže *Jak vyrůstám s knihou*, uspořádané v rámci kampaně na podporu četby knihy *Rosteme s knihou*, proběhlo na veletrhu v pátek odpoledne. Odborná porota vybírala ze 1 108 prací rozdělených do tří kategorií. Někteří z výherců jsou na společné fotografii s moderátorem pořadu Lukášem Hejlíkem.